

USA a Írán: začátek konce

- CZ24 News | 13. ledna 2020

ÍRÁN/USA: Ostrá fáze blízkovýchodní krize, vyvolané vraždou iránského generála Kásima Sulejmáního Američany, skončila. Válka nezačala, trochu poskočily kotace ropy a znovu šly dolů, svět si s úlevou oddechl. Část pozorovatelů považuje za vítěze v dané konfrontaci Írán, část USA. A ti nejprozíravější navrhli počkat a sledovat vývoj událostí. A to je správně, jelikož nic ještě nejenom že neskončilo, ale dokonce ani nezačalo.

Připomeňme si vývoj událostí

USA nejenom zavraždily generála Sulejmáního. Drze a neomaleně porušily všechny normy mezinárodního práva. Kásim Sulejmání přicestoval do Iráku na pozvání premiéra této země. To znamená, že přijímající strana garantovala jeho bezpečnost. Americká vojska jsou v Iráku na pomoc místní vládě v boji s příznivci chalífátu. Ale de facto USA tuto zemi okupují.

Takže vláda Iráku nemohla garantovat Sulejmánímu bezpečnost, aniž by to nekonzultovala s Američany. A tyto konzultace proběhly, sdělil to samotný premiér Iráku.

Američané tedy nejenom věděli, že generál Sulejmání přijede do Iráku, ale dá se říci, sami povolili tuto návštěvu.

Jelikož Sulejmání býval v Iráku i dříve a Washington to nijak zvlášť nenastražovalo, pak sotva mohl generál tentokrát čekat lest. Vlastně, proto se Američanům podařilo se tak snadno a přesně trefit právě do jeho auta – přesně věděli kdy, kam a jak přijede a, podle všeho, byli informováni o úplném protokolu setkání.

Aby bylo jasné, jakou podlost provedli, tak to je, jako by byl Trump pozván na 9. května do Moskvy, bezprostředně po vojenské přehlídce ho zastřelili u Kremelské zdi a oficiálně oznámili, že by chtěli, samozřejmě, odbouchnout mizeru Obamu, ale při nejhorším se sejde i tento.

V Evropě se tak (podvodem a podlostí) vraždili politici někdy koncem 17. století. Je pravda, že poslední exces se stal v roce 1804, kdy Bonapart unesl a zastřelil vévodu d'Enghien (posledního představitele rodu de Condé). Ale právě tento čin dal vzniknout okřídlenému výrazu: "Je to horší než zločin. Je to chyba", který se připisuje tu Talleyrandovi, tu Fouchému, a odpovědí rozhořčené Evropy na tak očividné opovržení normami morálky a mezinárodního práva byla třetí protifrancouzská koalice.

Takže USA oficiálně a otevřeně podnikly akci, nazývanou mezinárodním terorismem. Prohloubily to tím, že zneužily důvěru. To znamená, že Washingtonu, kterému se i tak nepříliš důvěřovalo, se nyní nebude důvěřovat z principu (a nejen Írán, Čína nebo Rusko), ale také jeho nejbližší spojenci.

A nakonec, zabitím Sulejmáního v Iráku Američané ještě i podrazili iráckého premiéra, který jej pozval. Kdo ví koho se rozhodnou zabít ve Francii nebo v Německu, při nejhorším, ve Velké Británii.

Místní vláda, jež nezajistila patřičnou bezpečnost, bude stejně vinna. Ostatně, evropští politici se ještě mohou naivně spoléhat na západní solidaritu a "jednotu svobodného světa", ale blízkovýchodní vůdcové si určitě zapíší za uši, že na americké záruky se spoléhat nelze.

V mezinárodním životě je to jako v běžném životě. Když vám nevěří, tak se snaží vyhýbat se jakýmkoliv formám spolupráce. Samozřejmě, někdy je nějaké vztahy udržovat třeba, ale zbavujeme

se jich při první možné příležitosti.

Pokud nemáte přátele a spojence, kteří vás podporují dobrovolně (na základě společných zájmů a vzájemné důvěry), tak musíte vynakládat mnohem více sil a prostředků na udržení poslušnosti svých vazalů. Amerika už se střetla s důsledky takové politiky, když ji imperiální přetížení přivedlo k neschopnosti udržovat status hegemona, v důsledku čehož prohrála v Sýrii, prohrála v Turecku, nyní prohrává v Libyi. Takže pozice Washingtonu na Blízkém východě za poslední pět let (po zahájení operace VKS RF v Sýrii) katastrofálně zeslábla.

Po zavraždění Sulejmáního dokonce oficiální spojenci USA budou hledat alternativu takového "přátelství". Jak to udělal Erdogan, kterého Američané nejprve dostali na hranu války s Ruskem po sestřelení letadla, potom jej ponechali v této situaci samotného, když mu byla odmítnuta podpora NATO a jich samotných. A potom se jej vůbec pokoušeli zabít během neuskutečněného státního převratu.

A přece vzor Erdogana je nakažlivý. Když se de facto rozešel s Amerikou, věci se mu začaly dařit.

Hned po zavraždění Sulejmáního Irák oficiálně požádal o stažení amerických vojsk ze svého území. USA se mohou vzpírat, odsunovat svůj odchod, předkládat idiotské podmínky, jako je požadavek zaplacení jejich okupace, ale odejít budou muset. Třeba i proto, že udržování základen v nepřátelsky naladěném státu je strategicky nesmyslné. V případě jakéhokoli konfliktu budou v lepším případě paralyzováni, a v horším budou vůbec nuceny bojovat o přežití.

O žádné projekci síly nemůže být ani řeč. Kdykoliv mohou základnu ponechat bez vody, proudu, bez přísunu potravin, ostřelovat ji, a počet dobrovolných špiónů, kteří oznámí potenciálnímu nepříteli všechno, co se děje na základně, se bude rovnat počtu místního obyvatelstva.

Investice peněz do zaopatření vojsk na takových základnách je nejenom nesmyslná, ale i ztrátová, jelikož odvádí cenné zdroje z těch míst, kde mohou být použity s rozumem, do míst, kde budou prostě pohřbeny. Takže Washington, samozřejmě, může říkat, že kašle na požadavky úřadů Iráku, ale toto předmostí ztratil.

Již dnes můžeme hodnotit situaci, jako kdyby Američané v Iráku nebyli.

Znamená to, že hrozba pozemního vpádu do Íránu je minimální. Turecko neumožní uskutečnit tento vpád ze svého území, a z Iráku bude nutno odejít. Ba co víc, už nyní vpád amerických vojsk do Iránu z Iráku je povede ke katastrofě vzhledem k absenci týlu. Američané budou muset chránit své základny a komunikace před Iráčany, takže bojovat s Íránem není možné.

Seskupení USA v Afghánistánu je slabé, je daleko od životně důležitých íránských center (prostě se k nim nedostane, protože bude zlikvidováno cestou), no a nakonec, jediné, oč se tato vojska nyní starají, je dočkat se rozhodnutí o stažení a odejít z Afghánistánu po dobrém ve zdraví.

Zůstávají základny v Kuvajtu, Saúdské Arábii, Bahrajnu, Ománu. Odtamtud lze zasazovat letecké údery a dostávat raketové údery jako odpověď. Ale upevňovat Perský záliv a vyložit na íránském pobřeží tam umístěná vojska nebudou moci. Íránské rakety prostrlí záliv křížem krážem a jsou schopny potopit vše, co plave na této vodní ploše.

Samotný Írán však získává přes Irák přímý přístup k Sýrii a Libanonu, kde jsou soustředěny proíránské protiizraelské skupiny. Teherán nebyl ani dřív nějak mimořádně omezen v přesunu vojsk a výzbroje přes irácké území, a ruské dálkové letectvo vstupovalo do iráckého vzdušného prostoru kvůli úderům na proamerické teroristy v Sýrii, ale bez amerických vojsk (nebo s vojsky, zavřenými na základnách, kde chrání sebe samotné) se soudržnost íránských pozic značně zlepšuje.

Nad severními hranicemi Izraele se vznáší iránsko-irácko-syrsko-turecký blok, strategicky se opírající o Rusko, dychtící zlikvidovat posledního spojence USA v regionu. Postavit proti němu Izrael může jenom dvě stovky (podle odhadů) taktických atomových nábojů, které vlastní, ale jejich použití hned postaví židovský stát mimo zákon, proto, když se bude odhodlávat k takovému kroku, je třeba, aby si byl jistý, že USA jej přikryjí, dokonce i s rizikem atomového úderu na Washington.

Ale je možné být si tím jistý? Takže Tel-Aviv musí buď urychleně měnit ochránce, nebo se připravovat na evakuaci země zaslíbené.

Saúdská Arábie a monarchie v zálivu učinily své závěry již dávno. Dostačující bylo pozorovat, jak vítali Putina v loňském roce, a srovnat podobná přivítání prezidenta USA. A protokol na Východě vždy hraje hlavní úlohu. Projevy úcty tam jsou připraveni odměřovat na miligramy a odvažovat je na lékárenských váhách, aby se, nedej bože, nepřehorlili. U Putina se očividně přehorlit nebáli, leda by ho nosili na rukách.

Monarchie Perského zálivu mají s Íránem komplikované vztahy, rozděluje je spousta problémů, ale budou hledat a naleznou společný jazyk, jelikož USA již nejsou spolehlivým ochráncem.

Vždyť na americkou základnu byl uskutečněn úder, ale USA neodpověděly. Ano, Washington sdělil, že nikdo nezahynul, že věděli o úderu předem, že škod není až tak moc. Možná, že to je všechno pravda, i když Írán na rozdíl od USA na přímé neskrývané lži nebyl nikdy nachytán, a Teherán oznamuje trochu jiný výsledek.

Nicméně, poté, co Trump odeslal k břehům KLDK tři letadlové úderné skupiny, hlasitě vyhrožoval Kim Čong-unovi, a když ten oznámil připravenost zasadit jaderný úder na cíle na území USA, tiše odvolal lodi a přihnal se k vyjednávání. Poté, co Erdogan nepřihlédl k americkým "výstrahám" a nejprve koupil a rozmístil S-400, a potom zaútočil na Američany přikryté Kurdy a zajistil Asadovi obnovení kontroly na pravém břehu Eufratu, to je už třetí rozsáhlé ponížení hegemonu, přičemž největší.

Připomenu, že Írán oficiálně nazval Pentagon a americkou armádu teroristickými organizacemi a zasadil jim raketový úder (to, co se neodhodlal udělat Trump ani vůči KLDK, ani vůči Turecku, ani vůči samotnému Íránu). Ale hegemon radostně prohlásil, že se považuje za vítěze v daném souboji proto, že v nejbližších dnech Írán už nebude střílet po Američanech.

Co je v tom případě porážka?

Nicméně, při veškeré blahostně vyvíjející se na Blízkém východě situaci, při všech výdajích, které nesou USA, tvrdím, že ještě nic dokonce nezačalo a že nebezpečí války je velké jako nikdy. USA jsou přece jen první vojenská mocnost na světě. Washington má očividně v úmyslu dál bojovat o pozici globálního hegemonu. Americké elity jsou tak vychované, že čistě psychologicky ji nemohou odevzdat bez války.

Přitom všechny pokusy USA o obnovení své autority a vlivu pomocí malých vítězných válek vedou pouze ke zhoršení jejich strategického postavení. Washington se vtahuje do nesmyslných a neperspektivních konfliktů, z nichž nemůže vyjít vítězně, a je nucen myslet pouze na zachování tváře.

Na určité etapě Američanům bude jasné, že je třeba znovu zvedat sázky. Když nezafungovala iránská karta a je ztracen Blízký východ, je třeba rozehrávat čínskou kartu a získávat Dálný východ (a to už je konfrontace s atomovou velmocí). Dále už je pouze přímý konflikt s Ruskem.

Přičemž, pokud při střetu s KLDK, Tureckem nebo Íránem si USA mohou dovolit ustoupit (Rusko se také neobjevilo ve válce s Ukrajinou), tak při přímé konfrontaci s Čínou, a tím spíše s Ruskem, bude

ústup po vyslovených hrozbách znamenat loučení se se statutem hegemonu.

Takže Američané buď přece jen začnou velkou regionální válku, schopnou přerůst ve světovou (Washington se dosud považuje za schopného kontrolovat vývoj podobných konfliktů, i když ve skutečnosti prakticky ihned mu vycházejí zpod kontroly), nebo potřebují zvyšovat sázky a jít už ne na ekonomickou, ale na vojensko-politickou konfrontaci s Čínou, a chápat, že ustoupit nelze.

Kdyby neexistovalo toto očividné a nedvousmyslné válečné nebezpečí, řekl bych, že Rusko získalo skvělé postavení. Washington chtěl uvrtat Moskvu do řady drobných konfliktů s druhořadými státy, které by vysály z Ruska všechnu šťávu, a USA by to pozorovaly ze strany a zvyšovaly svou sílu.

Dopadlo to avšak tak, že Američané sami vstoupili do řady konfliktů s druhořadými státy, neschopně v nich utratili všechny své zdroje, a Rusko to klidně pozorovalo ze strany, po dávkách (tak, aby se nenechalo vtáhnout do konfliktu) podporovalo oponenty USA, a sbíralo síly.

Ve Washingtonu se však ani na chvíli nezapomíná, kdo je jejich hlavní protivník, a americký vojenský rezort oficiálně soudí, že v globální atomové válce lze zvítězit. Čím užší mají Američané prostor pro manévrování, tím blíže jsou k rozhodnutí "začít hrát jinak".

Rostislav Iščenko